

Institute of Nautical Archaeology (**INA**), sualtı arkeolojisinin babası sayılan Dr. George Bass tarafından 1972 yılında kurulmuştur. **INA**, 1976 yılında Texas A&M Üniversitesi'ne (**TAMU**) taşınmış ve akabinde Dr. George Bass başkanlığında lisansüstü Nautical Archaeology Program (**NAP**- Sualtı Arkeoloji Bölümü) akademik olarak üniversite bünyesinde eğitime başlamıştır. 1990'lı yılların başlarında **INA** yönetim kurulu üyeleri tarafından yapılan büyük bağışlara denk olarak **TAMU** da aynı miktarda finansal desteği vererek 8 öğretim üyesi fonu ve 2 öğrenci bursu ile **TAMU**'da bugünkü değeri ile yaklaşık 9 milyon dolar ederinde **NAP** için akademik fon oluşturulmuştur ve daha sonrasında bu fona **INA** yönetim kurulu üyeleri tarafından 375 bin dolarlık bir katkı daha sağlanmıştır. 40 yıldan fazla bir süre içerisinde **INA**, sualtı arkeolojisi alanında sadece Amerika'da değil; dünyanın birçok yerinde geleceğin akademisyenleri, müze kuratörleri, devlet ve eyalet sualtı arkeoloğu olacak öğrencilerin yetişmesinde oldukça başarılı olmuştur.

Bugün **NAP**, bünyesinde 6 adet öğretim üyesi ve yaklaşık 40 kadar antropoloji ana bilim dalında doktora ve deniz arkeolojisi ve konservasyon dalında yüksek lisans öğrencisi olan bir bölümdür. **NAP** öğretim üyeleri; genel arkeoloji ve antropoloji derslerinin yanısıra, konu üzerinde daha da uzmanlaşmış; gemi tasarımı ve inşası, denizcilik tarihi, deniz savaşları ve denizci toplumlar, sualtı eserlerinin konservasyonu gibi dersler vermektedirler. **NAP** öğrencileri saha çalışma tecrübelerini, dünyanın dört bir yanında **INA** tarafından gerçekleştirilen batık kazılarında kazanmaktadır. Bu kazılar genelde **NAP** öğretim üyeleri ya da bazen sayısı 50'den fazla olan **INA**'nın ortak araştırmacıları tarafından yürütülmektedir. **INA** ve **NAP** arasındaki sinerjik doğal yapının sonucunda **INA**'nın ortak araştırmacılarının çoğu **NAP** mezunlarıdır. Bazı **NAP** öğrencileri **INA**'dan aldıkları finansal ve lojistik destek ile kendi projelerini tasarlayıp, yönetmektedirler. **INA** Arkeoloji Komitesi, başkan Dr. Deborah Carlson önderliğinde yıllık 70 bin Dolar'lık bir bütçeyi arkeolojik projelere vermektedir. Bu 70 bin Dolarlık bütçenin içinde, 25 bin Dolar değerindeki tek projeye verilecek Claude Duthuit ödülü de yer almaktadır. Şimdiye kadar **INA** tarafından gerçekleştirilen birçok batık kazısı, **TAMU** Press'te Ed Rachal Nautical Series adı altında yayınlanmıştır ve yayınlanmaya da devam etmektedir. Ayrıca dönemsel raporlar **INA**'nın *INA Quarterly* dergisinde (www.nautialarch.org adresli **INA**'nın internet sitesinde görülebilmektedir) ve aylık *INA Insider e-newsletter* 'da yayınlanmaktadır.

INA'nın **TAMU**'dan bağımsız kendine ait mal varlığı bulunmaktadır. **TAMU** yapısı içerisinde yer almayan özerk **INA** Vakfı bugün yaklaşık 10 milyon dolar değerinde varlığa sahiptir. Türkiye'nin güneybatısında yer alan Bodrum'da; **INA** Bodrum Research Center (**BRC**) yer almaktadır. **BRC**; **INA** tarafından inşa edilmiş ve bugün ofisleri, konservasyon laboratuvarları ve yaklaşık 10.000 basılı yayına sahip araştırma kütüphanesiyle (kütüphane koleksiyonunun en önemli kısmı, arkeolog Homer Thompson'un özel koleksiyonundan oluşmaktadır) faaliyetini sürdürmektedir. **BRC** misafirhanesi, öğrenci yatakhaneleri ve misafir suiti ile gelen misafir, araştırmacı ve öğrencileri konuk etmektedir. **BRC** uzun yıllardır **INA**'nın gerçekleştirdiği sualtı araştırma ve kazıları için ana merkez olmuştur. **BRC** aynı zamanda **INA**'nın 25 metre uzunluğundaki *Virazon II* gemisine, Carolyn isimli 2 kişilik denizaltına ve bunların yanı sıra farklı sualtı kazı ekipmanlarına, basınç odalarına ve farklı uzaktan algılama cihazlarına ev sahipliği yapmaktadır. *Virazon II*, dünyadaki ilk arkeolojik araştırma gemisi (ARV) olarak inşa edilmiş ve klaslanmış bir gemidir. Bodrum Yalıkavak Palmarina'da demirlenmiştir. Tüm Akdeniz ve daha uzun mesafedeki sualtı projelerinde yer alacak kapasiteye sahiptir. **BRC**'de hemen hemen tamamı Türk olan 20 personel görev yapmaktadır.